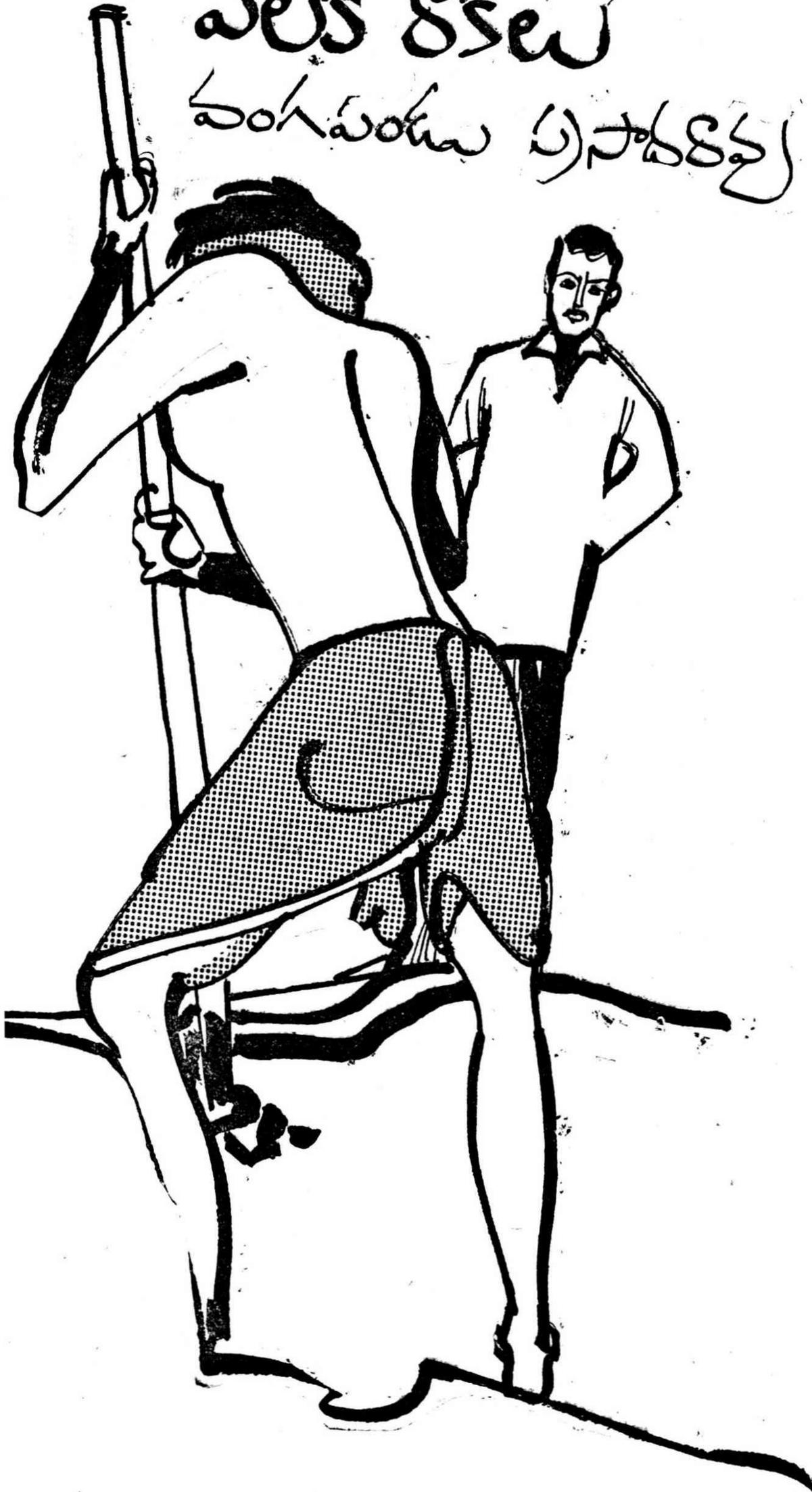

ఎలక కకలు

వంగపండు ప్రసాదకవి

పెద్దాపురం పెద్ద గ్రామం ఆ గ్రామ పంచాయతీలో. ఆ వూరుకు నాలుగైదు ఫర్లాంగుల దూరంలో “గదబొలస” వుంది. ఆ పెద్దాపురం మొగని పెద్ద పను కుంది. ఆ పెద్ద పనుకు దిగుడు దిగగానే పాటి గుడ్డల పర కనిపిస్తాది. ఆ పాటి గుడ్డల్ని - పంచి వెతుతూ అడ్డా దిడ్డంగా వున్న పిలగటులమీద అక్కడక్కడా తాటి చెట్లూ - ఈత తప్పలూ కనిపిస్తుంటాయి.

ఆ తాటిచెట్లు కొన్ని దాచేక. జూచి మాలిడితోట తగుల్తాది ఆ మాలిడి తోటకి అటంకజేసినీటిగోరి ఎదురవుతాది. ఆ నీటిగోరి లోపువెళ్లి కొంతదూరం నడి వెళ్తే అక్కడున్న “గదబొలస” కనిపిస్తాది.

ఆ గదబొలసలోను ఎక్కువగా నక్క లోలూ, కంగరోలూ, వుప్పురోలూ. రెల్లోలూ, గదబోలూ చిన్నచిన్న పాక

కష్టపడేవాడు సంపాదించకూడదు
సంపాదించేవాడు కష్టపడరాదు
ఈ అన్యాయం ఇంకానా?
'ఇకపై సాగదు' అంది ఆ గ్రా
హించిన న్యాయం.

లేసుకోని ఆ పాకలమీద చెరుకుసోరు నేసుకోని గుంపుగా, గుట్టుగా బతుకుతుంటారు.

ఈలంతా పెద్దాపురం యెజుమానోలు కాడా అక్కడ బూములు నోలుకాడా. ధనము నోలు కాడా — కూలి కనీ - గుత్తకనీ - మగతాలకనీ - వప్పందా లొప్పుకోని ఆల పొలాలోను నూతులు తవ్వడం, చెరుకు తోటలో దీబవెయ్యడం చెరువుగట్టులు పొయ్యడం. మెరకలుమీద తుప్పలూ దొంకలు తియ్యడం. బంటాలు తవ్వడం, బట్టెలు ఎయ్యడం లాంటి కష్ట మైన పనులు చేస్తుంటారు.

ఏవనీ, పాటూ లేనికాలంలో కొజులూ, గువ్వలూ. పూరిడిపిట్టలూ. గొలకన కోలూ, గూలకొంగలూ, నీటిబాతులూ. బులిబిచ్చికలూ లాంటి వజుల్ని వేటాడి - వుర్రేసి పట్టడం. ఆ పిట్టల్ని కలవారికి అమ్ముకోని ఆ డబ్బుల్లోని బియ్యం గింజలు కొనుకోని ఒక్కొక్క పూట వండుకు తింటారు.

ఆ వజులు ఒక వేల దొరకక పోతే...! భూమిమీద, అడవి తుప్పల్లోనూ, మెరక

దొంగలూ, కుంజులూ, ముంగిలూ, బంజులూ, కుక్కలూ వెటాడి వాటి మాంసపు శెర్కాలూ, నామరాలమల నమమ నొప్పులుకి అమ్ముతుంటారు మరి కొందరు. అడివిలోను ఉల్లివాములూ— పసరికి పాములూ, కొండ సెలక పాములూ అతి నేర్పుగా వేటాడి- ఆటి శెర్కాలుతీసి- పట్నం వదుకువెళ్ళి అమ్ముతుంటారు.

ఇలాబోలందరూ కిర్రనూనీ, పప్పు, వుప్పు, బియ్యం, బెల్లం, చింతపండు లాంటి దినుసులు కొనుకోడానికి పెద్దాపురం వస్తుంటారు. హరికథలైనా, బుర్ర కథలైనా డ్రావాలైనా, పెద్దాపురం వస్తుంటారు నాగలికైనా నుక్కకైనా, దుక్కకైనా, కొడవలి కుక్కకైనా పెద్దాపురం వస్తుంటారు.

హలంతా వుండటం గదబొలసలోనైనా ఆల అవుసరాలన్నీ-ఆల నులన్నీ చిరికి ఆల బతుకు బతుకులా పెద్దాపురం వద్ద మనుసుల్తోనీ, పెద్దాపురం సాపుకొరుల్తోనీ పెద్దాపురం నామును కర్కాల్తోనీ, ఆల రాసిచ్చిన రశీమల్తోనీ- ప్రోనోటు బాకీలు తోనీ, వడ్డీ అప్పులతోనీ- సచ్చినవరకూ ఆలమెడికి కన్నెసి కటిన్లూ, తుమ్మటంక తోనీ అంటించినట్లూ అంటుకొంటుంది.

ఒక పెద దేహానికి కన్నదేశం బానిస ఒక సిటీకి- బొను బానిస- ఒక టానుకు ఒక గ్రామం బానిస- అలాంటి గ్రామానికి "వలస" బానిస. అలాంటి వలసే ఈ గద బొలస. అని వలసంటూ ఒకటుంకని తెలిసి నోలుకు తెలుసాది

అయితే గదబొలూ కొండోలూ, కోదోలూ వున్నాయి - సొమ్ము వుత్తనే అనుభవించడానికి ఇషనడం ఆ మడిగట్టు ఎవరు తవ్వినా - ఆ మడి తొలకరి కాలం లోను సాగుజేసి - బాగుచేసి వెరినాట్లు నాటేటన్ని. ఆ మడి గట్టు చుట్టూ బొంగలు పడకుండా- పారపని - య్యడానికి కూలి పుచ్చుకోకుండా- ఆ రోజున సా నికెల్తారు.

అలా ఎక్కరైతే ఆ సని సమయంలో ఎట్టి పని చేస్తాడో ఆ వ్యక్తే ఆ తరువాత ఆ గట్టు తవ్వకం వాలి.

అయితే ఈ పెద్ద బుగత - పెద్ద మడి దమ్ము పట్టేటప్పుడు, ప్రతి ఏడాది గద బసిన్నోడు ఎటికి రావడం. ఆ తరువాత ఆ గట్టు తవ్వకం వారిసీకం అయి పోయింది.

అందుకే గదబ సిన్నోడు మనసులోను మరే-ఎరా-పొరా పెట్టుకోకుండా తన లుంగీవంచి కచ్చకట్టుకట్టి, పైమీ గావంచే తలపాగ చుటి, గుణపావుతీసి ఆ గట్టుమీద బీట్లు తేరున్న చోటు చూసి

డిసెంబరు పదవ తేదీన ముద్రానులోని విల్లివాకం తెలుగు పతన మందిరం 16 వ నాగికోత పం జరుపుకున్న సంవర్షంలో ప్రసంగిస్తున్న డాక్టర్ ముద్దు కృష్ణారెడ్డి వేదికనలంకరించిన రమావ్రస. నాగభూషణం ఆచార్య. తదితరులు

“గుభీ” మని ఒక్కపోటు పొడిసేడు ఆ పోటుకి తట్టడు మన్నుపెల్ల తలక్రిందులై పడింది.

కుక్కలు ‘కుయ్-కుయ్’ మని ఆ గట్టు కన్నాలెల్ల ఎదొచ్చినా పట్టేడానికి అక్కడి కక్కడే కుక్కలాడుతున్నాయి

ఇవంతా సిగరెటు కొలుస్తూ డాస్తున్న చిన్న బుగత ఆ గట్టు గదబ సిన్నోడు తవ్వకాడని తెలిసి, తాపీగ నడిసి పస్తున్నాడు.

గదబ సిన్నోడు మాత్రం ఆడి తను సంతా ఆ గట్టు రాకల్లోను ఎటుకలు దాచు కున్న వరెన్నులు మీద వున్నందున ఆడి పక్కలెల్లి పా మెల్లి పోయినా పంపు లేకుండా మట్టిపెల్లలు తవ్వకూనేవున్నాడు.

“గయ తవ్వడం ఆపురా!” అన్నాడు సిన్నోడు ఎనకాల నిలబడ్డ చిన్న బుగత.

“అదుగొండి బావూదారి దాపెలి పొండి” అన్నాడు తలతిప్పకుండా బెడలు సిదగ బొడుస్తూ సిన్నోడు

‘నువ్వ నేరం చేస్తున్నావురా సిన్నోడా’ గొంతు బొంగురుబెట్టి అన్నాడు చిన్న బుగత.

ఆ మాట వినగానే గదబసిన్నోడు “ఎవరో- ఏవో- అని ఆశ్చర్యంతో పైకి పోసేడు.

“గట్టు తవ్వకాడం నేరమేటి బావూ! మీరు పట్నంలోను నదువుకున్న కానించీ- మనూరు సంగతే మరిసివున్నారు. మాకీ సని ఈ పొద్దు కొత్తా ఏటి బావూ! ఈ నోకం పుటిన కానించీ- మాకిదే బతుకు” అని తనవని మల్లీ మొదలెట్టేడు.

“ఇదుగో- నీ బతుకు సంగతి నాకెందు గానీ- ముందు- మా గట్టుని మాత్రం తవ్వొద్దు- వద్దన్నప్పుడు తవ్వొద్దు— తాపులు తగుల్తాయి” అని పట్నం పేషను బుస్కో పేసుకున్న పోజు చూపించేడు చిన్నబుగత.

ఆ మాట వినీ సరికి గదబసిన్నోడు మనసు సిఫుక్కు- మన్నాది. “ఏటి బావూ! నిబ్బగేనేటి గయ తవ్వొద్దంతండ్లు!” అని పిల్లిహనలాగ ముడుగుకుపోతూ అడిగేడు.

“ఆవునూ! ఈ సంవత్సరం నుంచి మూసాలం దున్నడానికి, గట్టులు వెయ్యి డానికి- చెట్టులు పీడానికి ట్రాక్టరు కొనుక్కోకూ ఇకమీదట మీ అవుసరం మాకు లేదు. ఇలా ఎలక రాకలు తవ్వడం గట్టులు పాడు చెయ్యడం. ఇంకెప్పుడైనా జరిగిందో నిన్ను జైయిస్తాను తోయిస్తాను” అని ప్లీడరు డిగ్రీ పుచ్చుకున్నాను సుమా ఆన్నటు ఫీలింగ్స్ చూపించేడు రాంబాబు బుగత.

‘పట్నంలోను చదువుకున్నోలందరూ కొంపతీసి ఇలాటి మనుషులే అయిపోతారేటి’ అని సిన్నోడు అనుకోవడమే కాకుండా ఎక్కడలేని కోసం తెచ్చుకున్నాడు.

“అయితే మావేటి సేసినాం బావూ! మీ బూవులడిగామా మీపుట్టలడిగామా? అప్పుడు టాక్టరెట్టి బూవుల్ని దున్నించు కొని మునుపుకంటా మూడొంతులు ఎక్కువు పంటలు పండించుతారు. ఆ పంటలు మావిచ్చీమని అడుగుతావో ఏటి బావూ! ఒకేలడిగానీ మీరిచ్చితారేటి

బాపూ! మీ గాదెలు నిండా మీరు దాన్నెం పోసుకోగా ఇలాంటి గట్టు రాకళ్ళల్లోను ఇన్నిగట్లు దాన్నెం ఎలకలు దాసుకోని తినీగా ఆ మిగిల్చి గింజుకి ఈ గట్టు పొద్దల్లా పొడితే- ఎన్ని గింజు లొత్తాయో- ఎన్నిగింజలు బుగ్గిలోను కలిసి పోతాయో. నెప్పనేవు అలా పింటి గట్టులు వది రోజులు తవ్వితే వది కుంచాల దాన్నెం మా బతుకులాంటి బతుకు బతక

డానికి వత్తాయని పూర్వం కానినీ- మీ పెద్దోలు- మా పెద్దోలుకు వదిలీసినారు బాపూ! ఇప్పుడు మీ సదువుకున్నోలు పుట్టి చుర మినల్లు తెచ్చి ఆ బతుకూ బతక నివ్వరేటి బాపూ!" అని మొఖం మీద కత్తేసి నరికినట్టు అడగాలనుకున్నాడుగాని. ఆలగడిగితే ఎదిరించడం అయిపోతాదేబో అని అడగలేకపోయేడు సిన్నోడు.

నెలకు రు. 1000/-
సంపాదించండి

ఎలక్ట్రిక్ అండ్ రేడియో గైడ్
ఎలక్ట్రికల్ మెకానిజం, హోమ్ వైరింగ్ వగైరా మరియు రు. 35/-లలో రేడియోను ఎలా తయారు చేయాలి, చిన్న పెట్టుబడితో ఇంటివద్ద మరమ్మత్తులు తెలుసుకోనేందుకు ఉపయోగపడే చిత్రములతో కూడిన వస్త్రకం ధర రు. 12/- పోస్టేజీ 2/-. 300 డబ్బు సంపాదించే రహస్య పథకం 15/-.

VANDANA BOOK DEPOT
Rafat Ganj, Aligarh.

ఉచితం   ఉచితం   ఉచితం

తెల్ల మచ్చలు

మా చికిత్సవల్ల తెల్లమచ్చలు గల వారికి పూర్తిగా నయం అవడం ద్వారా మా వైద్యం మంచి కీర్తిని పొందింది. ప్రచారం నిమిత్తం ఒక ప్యాకెట్టు నుండు ఉచితంగా ఇవ్వబడును. మొదటి కోర్సుతోనే మచ్చల రంగు మారడం ఆరంభమవుతుంది. జబ్బు వివరాలు వ్రాయండి.

GAUTAM CHIKITSALAYA
(S-DD)
P: O. KATRI SARAI (PATA)

డా॥ పి.వి.కె.రావు, B.A., నెక్స్ట్ స్పెషలిస్ట్ వైద్యవిద్యాన్-వైద్యాచార్య హస్తప్రయోగం, నరముల బలహీనత, అంగము చిన్న దగుట, శీఘ్ర స్కలనము-కుక్కనష్టము, సుఖ రోగములకు మానసిక వ్యాధులకు ఆయుర్వేద చికిత్స. పోస్టు ద్వారా కూడా చికిత్స గలదు.

రావు నెక్స్ట్ నిక్,
టి. డి. రోడ్, తెనాలి, పోస్ట్ : 700.

అంతేకాకుండా గునపాఠా - పాఠా - క్రా పట్టుకోని మెల్లు కిందకి దించుకోని. ఆ ప్రక్కన వదడుగు దూరంలోవున్న ఒంటి మావిడి చెట్టు కిందకి వెళ్ళి పోయాడు.

రాంబాబు బుగత వరిసేని బల్లతో కల్లానికి వెళ్ళిపోయాడు -

గదబసిన్నోడు బెంగల్లా మరేటికాదు- సిన్నబుగతను ఎదిరించినట్టు- పెద్దబుగతకు తెలిస్తే-సిన్నోడి ప్రాణాలు వుంటాయో పోతాయో అన్నదే తన భయం,

పెద్దబుగతం తే ఆ వూర్లో ప్రతివాడికీ ప్రాణ సంకటమే- పెద్దబుగత ధర్మయోధులతో పోల్చుకుంటే యుద్ధరంగంలో ధర్మరాజు లాబోడు. సంఘవర్గంగా ఆలోచిస్తే గుర్రం నోటి లోని కళ్ళెం లాబోడు.

ఒకమాటు ఇలాగే - బుగత బాబు కొబ్బరితోటలో గాలిదెబ్బ తగిలి - చెట్టు నున్న ఒక కొబ్బరికాయ రాలి నేలమీది పడింది. అప్పుడే ఆ తోట ప్రక్కవెళ్ళి వెళ్తున్న పశువుల కాపరి ఆ కొబ్బరికాయ గాలికి రాలి దొరికిందని తీసేసు. ఆ కుర్ర నాడు గాలికి రాలిన కొబ్బరికాయే కదా, అని సరదాపడి రాయిమీద చివగగాటి తినేసేడు.

ఆ విషయం పెద్దబుగతకు తెలిసింది. సంచాయితీసేసి కుర్రవాణ్ణి పిలిపించేడు తన వుంపుడు కత్తెల్లా వుంటున్న నలుగురు పెద్ద మనుషుల్ని తన ప్రక్కని కూర్చోబెట్టుకొని పూరంవర్చి రమ్యని దర్శం చెప్పడం ప్రారంభించేడు.

"ఈ కుర్రవాడు నా కొబ్బరితోటలో దొంగతనంజేసిన కొబ్బరికాయ-కొట్టుమీద కొంటే అర్థరూపాయే అవుతాది. అయితే ఆ కొబ్బరికాయ ఆ కుర్రాడు తినేసేడని నాకు కోపంలేదు ఆ దొరికిన కొబ్బరికాయ నా యింటికి తెచ్చి ఇచ్చిస్తే - అది మంచి పనిగా వుండేది. ఆ మంచి పని గ్రామంలో నలుగురూ చూస్తే వాళ్ళందరూ అలాగే మంచిగా బతకడం నేర్చుకుంటారు. అలా కాకుండా ఈ కుర్రవాడు తినేసేడు కాబట్టి అది తప్పే. ఆ తప్పుకి తగి శిక్ష వెయ్యక పోతే రేపొద్దున గ్రామస్తులందరూ

ఏ వస్తువు దొరికినా. తినం. తినుకోవడం నేర్చుకుంటా గాని, తిరిగి ఇవ్వడం అలవాటు పెట్టుకోరు. ఇప్పుడీ మాలగుంట డికి అందుకు తగిన శిక్ష విధించబోతున్నాను. ఆ శిక్ష కళ్ళతో చూసి నోలకి కష్టంగా వుండొచ్చు - అంత పెద్ద శిక్షేటని కొందరి మనసులు బాదపడొచ్చు - మనం నరులుం గనక నాలుగు రకాలుగా అనుకోవచ్చు. నే నేసిన శిక్షకి బాదపడింది ఈ గుంటడైనా - ఆ డి కేసిన శిక్షను చూసి ఆడితోటి పిల్లలందరూ భయాన్ని తెలుసుకోని బాగుపడతారనే నా నమ్మకం. ఏటంటారు పెద్దలూ?" అని ప్రక్కనున్న పెద్దమనుషుల డుక్కు చూసేడు.

ఆ మొగమాటం పూరు పెద్దలు ఆ నేరానికి తగిన శిక్ష విధించాలన్నారు. ఆ పని కానిమ్మని బుర్రలు తటపటాయించేరు.

"శిక్షకల్లా మరేటి నేడు సింకి మంకి గుడ్డ పీలికలు తెచ్చి- ఆ గుంటడికి ఏలు కాలకుంకా - ఏదెక్కినటు- ఆ అయిదేలుకీ దల పరగా సుట్టి. తినిత కిర్పనూని పోసి అగ్గిపుల్లగీసి అంటించితే సాలు" అని తాబీదు రాసినట్టు చెప్పేడు- రామ్మూర్తి బుగత.

కాని ఆ పిల్లడికి ఏలు కాల్చడానికి మానాభిమానాలున్నవారికి మనసొప్పడం లేదు. దయున్నవారికి దైర్యం చాలింది కాదు.

అది గ్రహించిన రామ్మూర్తి బుగతే ముందుకొచ్చి "ఓరె సొచ్చునాకొడకల్లారా! ఒక పిక్కురు గుంటడికి ఏలుకాల్చడానికి ఎలవెలనుని తెల్లమొఖం పడినోలు పూర్చి మీరేటి బాగు సేత్తాత్రా. పదిమంది బాగుపడే అవకాసం వున్నప్పుడు ఒక్కడు బాదపడతన్నాడని కనికారం సూపించితే. ఆ ఒక్కడే బతికిపోయి పదిమంది పాడై పోతారు" అని సింకి గుడ్డ పీలికలు తెప్పించి పిల్లడికి రెండు చేతులూ తాడుతో కట్టి ఏలుకు గుడ్డలు చుట్టి కిర్పనాయిలు పోసే- అగ్గిపుల్లగీసి - అంటించేడు - అంటి అంటడమే గాలికి మరీ రాజుకున్న ఆ మంటలు ఆ కుర్రవాడి ఏలును చుర్రు చుర్రు మని కాలుస్తుంటే ఆ కుర్రవాడు ఆ ఏలును దులపరిస్తూ మొర్రో కిర్రోమని ఏడుస్తూ "తై తై తై" మని గెంతడం. ఎగరడం ప్రారంభించేడు. అలా పది పదిహేను నిముషాల వరకూ ఆ గుడ్డలు కాలి ఆ ఏలుకు పొక్కులు పుట్టించేయి.

బాధతో, భయంతో కూడుకున్న ఆ దృశ్యాన్ని అక్కడున్న ఆడా, మగా చూడలేక వాళ్ళ కళ్ళంట కన్నీరుకూడా కార్చ

దానికి భయపడి కిక్కురు మనకుండా ఎక్కడివెళ్ళి అక్కడనుండే ఇల్లలు వెళ్ళి పోయారు.

* * *

ఇంటికి వెళ్ళున్నాడేగాని - ఈసంగతి పెద్ద బుగత - రామ్మూర్తికి తెలిస్తే - ఆ కొబ్బరికాయ తగువులాగా - ఈతగువూ చేసితాడేమి అని. సిన్నోడు మనసులో ఆమెర మాత్రం - బ్రహ్మారాక్షసి ముల్లు గుచ్చినట్టు గుచ్చుతుంది.

గదబ సిన్నోడు అనుకున్నట్టే ఆ సాయంకాలం తగువుకు రమ్మనమని పట్నం లో కొట్టుపని చూసుకోనొచ్చిన రామ్మూర్తి బుగత ఆ వూరు బారికోడుచేత గబ బొలస - సిన్నోడింటికి కవులు పరిపించేడు.

కానీ :

ఆ తగువుకి గదబ సిన్నోడు రాలేదు.

ఆడిపెళ్ళం కంజిరమ్మబయల్దేరివచ్చింది.

పంచాయితీ పెద్దలమధ్య కూర్చున్న పెద్ద బుగత - అలా నడిచివస్తున్న కంజిరమ్మను చూస్తుంటే - అని ఇల్ల తాటి దూలమై తన మద పడుతున్నట్టు. పాము కన్నుమీద చీమ కరుస్తున్నట్టు తనకు జరగందేదో జరిగిపోతున్నట్టు కాలం అడ్డంగా తిరిగిపోయి. ఆకాశం బొమ్మలు పడి పోతున్నట్టు వున్నట్టుండి వేదాలు చెప్పిన దర్మాలు చెరిగి పోయి. తెల్లకాగితాలు మిగిలిపోతున్నట్టు తన భయం తననే తింటుంది.

తగువుకి ముద్దాయి రాకుండా. ముద్దాయి తరువుని వేరొక మనిషి రావడం వూర్లో ఇంతవరకూ జరగలేదు. అందులో మొగుడు తరువున వెళ్ళం రావడం మరీ తిరకొసుగా వుంది.

ఈ తిరకొసు వూరోలుకి ఏ మాత్రం తెలిసినా ఈ పొరపాటు తనకు వ్యతిరేకంగా జరుగుతుందని వూర్లోవెళ్ళు గ్రహించి భయ భక్తులు లేకుండా వ్యవహరిస్తే.

తాను జనాన్ని దోచుకున్నట్టు కొన్నాల్లకు జనం తనని దోచుకోక మానరు.

అలా వీళ్ళేదు :

కష్టపడేనాడు. సంపాదించకూడదు.

సంపాదించేనాడు - కష్టపడకూడదు.

కష్టపడకుండా సంపాదించే స్వేచ్ఛ - దోపిడిదారునుకుండాలి. ఆ స్వేచ్ఛను కొపాడేందుకే - శిక్షలు - జైయిల్లు - పురికంటాలు.

కంజిరమ్మ వచ్చి - రామకుందిరం - పందిరి రాటకాడ నిలబడింది.

మొగమాటం పెద్దలమధ్య కూర్చున్న పెద్దబుగత - గద్దించి - అడగాలసుకోని కోపం

బయటపడితే - లాభం లేదనుకున్నాడు.

"నీ మొగుడు - రాకుండా నువ్వెందుకొచ్చావే. తగువుకి కంజిరమ్మ తగువుకి రావడం తప్పని అందరూ తెలుసుకోవా లన్నట్టు అడిగేడు.

"సర్దొర మొచ్చింది బావూ - రానేక వున్నాను" అని గదబ సిన్నోడు తగువుకి రావడానికి భయపడి బప్పినట్టే బప్పింది కంజిరమ్మ.

కంజిరమ్మ అన్నమాట తగువు చూడడానికి వచ్చిన చిన్నా పెద్దా విన్నారు. అక్కడే గాడివక్కని నొగలేని బండి మొగమీద కూతున్న కొందరు.

"అంతే పెద్దబుగత మాట గదబ సిన్నోడు. మెడ్డిసినాడని మీరు."

"బంచెత్ మంచినని జెనెండు. మొగోడంటే ఆడ్రా-మనం - ఎంతమందెంపుంటే ఏరా?" అని అనుకుంటున్న మాటలు గాలి మోసుకొచ్చి బుగత చెవుల్లో పోసి సరికి - బుగత మరీ రెచ్చిపోయాడు.

"నమ్మిడి బాతురా - నీ మొగుడికి జొర మైతే అడే వచ్చి నాకు జొరమని - నాతోని నెప్పాలకాని - నిన్నా పంపుతాడు - నాను పుట్టి ఇంతోడ్చియ్యానుగాని - ఈ రామ్మండె రం మీదకి ఆడదాయి తగువుకి రావడం నా నెప్పుడూ ఎరగను. ఏటం తారు పెద్దలా?"

ఆ దగాకోరు పెద్దలు "అవునవును. మావులూడా ఎప్పుడూ ఎరగవూ" అని కంజిరమ్మది పెద్ద తప్పే నన్నట్టు గంగి రెడ్డులాగ తలబూపేరు.

"అంతేకాదు ఇప్పుడి కంజిరమ్మసేసిన ఈ కంగలీ పనికి ఏదో ఒక శిక్ష ఎయ్యిక పోతే ఈ కంజిరమ్మలాగే రేపొద్దున మనూ రాదోలందరూ మొగులు బదులు ఆదోలు తగువులుకి రావడం అలవాటై పోతాది. ఆ అలవాటు పడకుండా దీనికి - ఆలకి బుద్ధి రావాలంటే ఈ కంజిరమ్మకు తగినశిక్ష విధించాలి. ఏటంటారు పెద్దలా" అని బుగత సల్లసల్లగా ఆ వూరు పెద్దల గుండెలో వడినట్టు మాత్రవేసేడు.

ఇలాంటి తగువుల సందర్భంలో అవతల వాడిని వూగించి లూగించి అనరాని చూట్లనీ ఆమని షికి కోపం తెప్పించి అతనిచేత లేనిపోని మాటలు అనిపించి తిరిగి అతడే తప్పుడు బాతలు కూస్తున్నాడని తగిన శిక్షను విధించడంలో మనుడని పించుకున్న ఒక పెద్దమనిషి.

"ఆ.... శిచ్చకల్లా ఏటుంది బావూ - అలా పంటి దానికి గుండాలిప్పిసి దిగంబ రంగా సంపించినా తప్పలేదు. ఇహి హిహి." అని గమ్మత్తుకి అసీసినట్టు అసీసి దొంగనవ్వు నవ్వాడు.

అలాంటి పనులు ఆడదానికి చేస్తే జనం

చక్కటి అవకాశం ది 1-12-78 నుండి త్వరపడండి

రూ. 15000 ల

విలువైన 400 ల బహుమతులు

అనుభూతికి ప్రతిరూపం
సోయగాలకు సొగసులు
విమల్ వారి వస్త్రములు

ఆరాధన కొత్తగూడెం లో ఖరీదు చేసిన
ప్రతి 50 రూపాయలకు ఒక బహుమతి
కూపను పొందండి.

దరిద్రానికి బద్ధకం కూడా తోడయితే ఇక ఆ తోగానికి మండులేదు.

—ఇస్పాయిర్-ఇద్న-అబీద్కర్

* * *

అందరినీ ప్రేమింతు. కాని కొందరినే నమ్ము.

—షేక్స్పియర్

* * *

నడకడి అనే అద్దం రో ప్రతి మనిషి తన రూపాన్ని చూపుతాడు.

—గేట్

* * *

ఎప్పుడూ ఆలోచించనివాడు ఎల్లప్పుడూ మాట్లాడుతుంటాడు.

—ప్రాయద్

* * *

ఎక్కువగా ఆలోచించి, తక్కువగా మాట్లాడి, మరి తక్కువగా వ్రాయాలి.

—ప్రాన్సు సామెత

* * *

జీవించే కళ తెలిసినవాడే ఋషి.

—స్వామి రామతీర్థ

* * *

ముఖానికి అందమైన రూపం కాంతి.

—లైనింగ్

* * *

మనిషి తనకు తానే శత్రువు

—పెట్రార్క

* * *

వేదవాడు కొన్ని, తోగి దాలా, దురాళ వరుడు అన్నీ కోరతాడు.

—కాబి

* * *

కష్టాల 'మనుషుర్నీ' సుఖాల 'రాక్షసుర్నీ' తయారు చేస్తాయి.

—విక్టర్ హ్యూగ్

సేకరణ : గోరంట్ల నాణిదేవి

కాడ మాట కాసిత్తామని "తప్పు. తప్పు" అన్నట్టు ముక్కుమీద ఏని పెట్టుకున్నాడు అందరూ చూసినట్టు ఆ బుగత.

ఆ మాట కంజీరమ్మకు మాత్రం మాసెడ్డ బాదనిపించింది. తనకు యాన భంగం జరిగిందానికన్నా ఘోరమనిపించింది. కంజీరమ్మకూడా కుక్కకాటుకు చెప్పుదెబ్బకొట్టినట్టు.

"గుండాలిప్పిన నా కొడుకుని గోల్తాని బిక్కిరిసి సంపీనా!" ఆమాట అన్నోడు నాలికమీద చురకేసినట్టు అనీసింది.

చూసేరా నలుగురిలో ఆ గదబదాయి నన్నెంతమాట అనీసిందో అన్నట్టు.

"ఏటన్నా వేటన్నావే- గదబ నమ్మిడి- ఈతరా నన్ను గోల్తాని బిక్కిరిసి సంపి త్తావా? మల్లీ ఆ మాటనిమే" అని కలబడి కొట్టినట్టు నిలబడారు ఆ పెద్ద మనిషి.

"ముందు నువ్వే టన్నావోయ్! నా గుండా లిప్పుతా నంతావా. మల్లీ ఆమాటని మోయ్. నానూ సూత్తాను" అని నువ్వెంతో నేనూ అంతే అన్నట్టు అనీసింది కంజీ రమ్మ.

"పెద్దోడు గనుక అంతే అంతాడే. ఆ మాత్రం మాట కాయనేవేళ కలబడిపోత న్నావు. తన్నినోడు నేకపోతే సరీ" అని రెండో పెద్ద మనిషి మొదటి పెద్ద మనిషికి సబోర్లు చేసేడు.

"ఆ ఏటి బావూ, ఆ ఇది. పెద్ద మని సైతే కోకలిప్పుతానూ, రవికి లిప్పుతానూ అంతాడా. ఆమాట అతగాడు అనడం తప్పని అడగలేటిబావూ" ధర్మం ఇద్దరికీ సమానమన్నట్టు అడిగింది కంజీరమ్మ.

"నాయిట్టవే ఇప్పితే ఇప్పు తాను. ఆ మాత్రం బరించలేని దానివూ, తగువు కెందుకొచ్చినావే? కోక నానా గుతాను నువ్వేటి సెత్తావో సూత్తాను" అని బొడు కొంగు పట్టి ఎక్కలాగేడు మొదటి పెద్ద మనిషి.

ఆ నాగినాంగు నడిబొడ్డును పెట్టి నాగొక్కటి కొట్టింది కంజీరమ్మ.

"అమ్మ మొ గో డం త మొగోడ్ని కొ డ తా వే? నన్ను కొట్టి మైతే. సూత్తాను" అని ఎనక కుచ్చుగుండారు ఎక్కలాగేడు రెండో పెద్దమనిషి.

కంజీరమ్మ భద్రకాలిలా పడి ఆ పెద్ద మనిషి బుగ్గ మీద బంటి బిక్కిరిసినట్టు బిక్కిరిసింది.

చూస్తే మరి లాభంలేదని ఆ వున్న ఇద్దరు పెద్ద మనుషులు గ్రామ పెద్దల మంచే బయంలేని వ నై పో యిం ద ని ఆ పెద్దలకు మద్దతుగా ఎల్లి పిళాచుల్లా ఆ నలుగురూ కంజీరమ్మ కోకని ఎనకా ముందూ ఎక్కలాగుతుంటే కంజీరమ్మ

కలకత్తా కాళికలాగ - దొరికినోడు నల్లా బరికెల్లాడు. తున్నట్టు బ క్కు రు : నె వుంది. ఆ చుట్టూ మూగివున్న చిన్నా పెద్దా వెనక్కి తగ్గుతున్నారు. అంతలో ఆ మూర్ఖుల రాక్షసత్వానికి కంజీరమ్మ కోక ఆమె శరీరం మీదనుండి జారిపోతూ చిరిగిపోతూ వూడిపోతుంటే బట్టలేని ఆమె శరీరం ఇతరులకు అగుపించకుండా అక్కడనుండి దాటిపోవాలని అద్దలేని ఆమె చేతులతో అడ్డుకుంటూ సిగ్గుపడి పూరవత లకు పారిపోయి దొంకల్లో తుప్పల్లో దూరి పోయి ఆకులతో ఆమె శరీరాన్ని కప్పకొని గదబొలస చేరుకుంది.

బుగతకు మహాసంతోషంగావుంది తన ప్రయత్నం లేకుండా తన మీద కు రాకుండా తన మనసులోవున్న ద్వేషానికి మనవి చేసుకున్నాడు. కంజీరమ్మకు జరిగిన దుష్ట చర్యను చూసి పూరంతా మూగపోయింది.

* * *

వూరు మేలుకుంది. అలవాటు ప్రకారం రామూర్తి బుగత తుపాకులో తొటాపెట్టి పొలంచుట్టూ పికారు తిరగడానికి. అవుసరమైతే సరదా పుడితే నీల కోనీరులో నీటి బాతులు కాల్యడానికి బయలుదేరాడు. మనసులో ఆ రోజు గద బొలస వెళ్ళి గదబ సిన్నోడ్ని జడగొట్టా లని తలంపు పెట్టుకున్నాడు.

పొలంలో పచార్లు పట్టిన బుగత నీటి గోరిలోకి వచ్చేసరికి గదబొలస కని పించింది. అరికాలు చుంట పుట్టింది.

* * *

గదబొలసలో ప్రవేశించేడు రామూర్తి బుగత ఎదురైన పెద్దా చిన్నాచేత నమస్తా రాలు అందుకుంటున్నాడు. యావ్వనంతో వున్న కొంత మంది స్త్రీలు గుడికెల్లో వుండి. తొంగి తొంగి చూస్తున్నారు. మధించిపోయున్న రామూర్తి బుగత బతుకు ఎంత బాగుందో అని ఆ బతుకు బతకాలనుకుంటున్నారు. అందులో ఆ తుపాకి భుజంమీద వుండడం రామూర్తి బుగత చురీ గొప్పవాడులా కనిపిస్తున్నాడు కొందరికి.

రామూర్తి బుగత సిన్నోడింటిముందు నిలబడి.

"ఒరే సిన్నోడా" అని కేకవేసి పిలిచేడు.

"వ తన్నాను బాబో" అని సిన్నోడు సింకిగుడ్డ కప్పుకోని భయం ఎక్కువైనం దున చలీ జ్వరం వచ్చేవాడిలాగ వణుకుతూ వచ్చి దండంబెట్టి నిలబడ్డాడు.

"నీ వంక దండాలు నాకాడ పనికి రావురా నంజికొడకా పెద్దనాయురాక్కి పంపించి నట్టు తగువుకి నీ పెళ్ళాన్ని సంపించుతావా?

* * *

సంజికొడకా పెద్దనాయురాక్కి పంపించి నట్టు తగువుకి నీ పెళ్ళాన్ని సంపించుతావా?

సంజికొడకా పెద్దనాయురాక్కి పంపించి నట్టు తగువుకి నీ పెళ్ళాన్ని సంపించుతావా?

జొర మొచ్చిందని బొంకుతావా? అప్పుడే కళ్ళు నెత్తికెల్లెయ్యేట బొంకునాపోటు" అని తుపాకీ తిరిగేసి మదంతోని సిన్నోడు నిరిపక్కని ఒక్కపోటు పొడి చేడు.

"నా నేటి తప్పు సేసినాను బావా. నా ఇంటికిలిపోచ్చి కొడతండ్రు?" అడిగితే లాభం లేనట్లు అడిగేసేడు సిన్నోడు.

"పసువుల్లా టోడ్రా మీరు కొడితేగాని మీకు బుద్ధి రాదురా నా కొడకా" అని లోకానికి తెలిసినటు తనమాట కాదన్నాడని బాధపడుతూ మరొక్కతాపు తన్నాడు బుగత. అలా జడగొట్టి తన కాలుమీద పడినట్లు లొంగదీయాలనుకున్నాడు.

"నాను సేసిన తప్పేటి బావా?" ఎదురు ప్రశ్నవేసేడు సిన్నోడు. నామాటనేకుండా నామడిగట్టు తవ్వావు నాకొడుకు మాటని కూడా కొట్టి పారేసేవు. వంచాయితీ పెట్టి తగువుకు రమ్మంటే నాఖాతరు లేకుండా నీ వెళ్ళాన్ని పంపించినావు. వూర్లోను నావరువు తియ్యడానికి. సువ్వుచేసిన ఈ పసులు చాలవురా బంచేత్."

"పెత్తి సంవత్సరం మీ గట్టు తవ్వు తున్నానంటే వుడుపు లడిసినప్పుడు కూలి తీసుకోకుండా ఆ గట్టు కిడతన్నాను ఆమాట నెప్పవేటిబావా. మీరు పెద్దోలని పెతదానికి మమ్ముల్ని నొంగిపొమ్మంటారు". కాలు పట్టుకో నన్నట్లు పెడన రంగా చెప్పేడు సిన్నోడు.

సిన్నోడు కొరకొయ్యిలాగ తయారయ్యాడన్న సంగతి బుగత పూర్తిగా గ్రహించాడు. తుపాకీతో కాల్చి చంపుతానని జడగొట్టి తన కాలు మీద పడినట్లు ఆ వూర్లో వున్న వాళ్ళందరూ చూడాలని సిన్నోడు గుండెకు గురిపెటి.

"సూడైతే నంజి కొడుకా నిన్ను నెమించమని నాకాలు మీద పడితేపడ్డావు నేదంటే పిట్టని కాల్చినట్లు కాల్చిత్తాను" అని తుపాకీ ఎత్తి ఒంటికన్నుతో చూసేడు.

బుగతోడు నిజ్జగే కాల్చినా కాల్చిత్తాడని సిన్నోడు తన ప్రాణం తాను కాపాడుకోవాలని గుభీమని ఒక్క గెంతు గెంతు బుగత సేతుల్లోని తుపాకీ లాక్కోబోయేడు.

సిన్నోడు గెంతడం తుపాకీ నాక్కోవడం ఆ వూరందరూ చూడడం బుగతోడు చూసేడు. ఇప్పుడు తనకు మరీ అవమాన మనిపించింది. అప్పటికే మండిపోయి వున్న బుగత చిన్నోడిని ఒక్క విసురు విసరి తుపాకీలాగి పక్కకి పేల్చి జడ గొట్టాలని ఎక్కు నొక్కేడు.

ఆ తుపాకీ శబ్దం కొండల్లో ప్రతి

గాథావళి :

డ్రై జిన్ : వెట్ మనీ

సుప్రసిద్ధ ఉర్దూ మహాకవి ఫిరాఖ్ (పూర్తి పేరు : రఘుపతి సహాయ్ ఫిరాఖ్ గోరఖ్ ఖానీ) ఒక యెండకాలపు పగటిపూట ఢిల్లీలోని ఒక వైన్ షాపు లోకి జిన్ కొనడానికి సీసా యిమ్మన్నాడు. షాపు గ్రీష్మంలో భయంకరంగా సుంచి చెమటకు తడిసిన ఫిరాఖ్.

వెళ్ళాడు. డ్రై జిన్ ఒక వాడు ఇచ్చాడు. ఢిల్లీ ఎండ వుంటుంది. తన జేబులో కరెన్సీనోట్లు తీసి ఇచ్చాడు "తడిసిపోయిన నోట్లు షాపువాడు. మనీ ఇచ్చాను" అన్నాడు.

ఇచ్చారే?" అని అడిగాడు 'డ్రై జిన్ కొన్నాను, వెట్ షాపువాడు మారు మాటాడకుండా తడి నోట్లు సుచ్చేసుకున్నాడు.

- దాశరథి

ధ్వనించింది. గదబొలన పంచల్లోవున్న ప్రతి మనిషికి వినిపించింది. గదబ సిన్నోడు మాత్రం తోటా దెబ్బతగిలి తన గుండెనుండి కారుతున్న రక్తం మడుగులో గిడ గిడ తన్నుకుంటూ కాళ్ళూ, చేతులూ కొట్టుకుంటూ ప్రాణాలు పోడానికి ఇష్ట పడక భూమిని గట్టిగా పట్టుకుంటూ చేతికి దొరికిన గడ్డినీ, పెడనీ నొక్కుతూ, బెక్కుతూ, బెక్కుతూ మట్టిని రక్కుతూ ప్రాణాలు విడుస్తున్నాడు.

అంత దూరాన ఆవుల సాల్లో గొలుసు కట్టులుమీద వుండి నీడలో నిద్ర తీస్తున్న తన పెంపుడు కుక్కలు సిన్నోడిని చూసి చిన్నోడు శరీరంమీద రక్తం చూసి తమ యజమాని ప్రమాదంలో వున్నాడని గ్రహించి బౌబౌబౌ మంటూ ఆ ఇనప గొలుసును బిగబెట్టి తెంపబోతున్నాయి. కట్లు విప్పేవారుంటే ఆ బుగతని ముక్క ముక్కలు కిరుస్తామన్నట్లు ఒడవీకమీద కట్టును ఇదలగించుతూ అరుస్తున్నాయి. ఆ వలస గుడిశెల్లో నుండి జనం బిక్క పోయి చూస్తున్నారు ఏం చెయ్యాలో వాళ్ళకు తోచడంలేదు.

ఆ కుక్కలు మాత్రం "మీకు చేతగాక పోతే మాకు కట్టిన కట్లు ఇప్పుడ్రా - రండ్రా అలా చూస్తారేంట్రా మనల్ని వెంచినోడు - మనూర్లోను వుంతున్నాడు" అన్నట్లు ఆ కుక్కలు ఆ బుగత మీదకు వురుకుతూ కయ్ కయ్ మని గెంతులేసి రస్తుంటే.

"ఆ కుక్కలకున్న రైత్యం మనకు లేదా" అని ఆ గదబొలన గదబలకి ఆ కుక్కలు చూపిన షార్పం అలా అని విస్తుంది.

ఒక యువకుడు అక్కడే మామిడి దుక్కను ముక్కిలు చేస్తున్న గొడ్డలిని గోరుతో దారు కీడేడు.

ఆ పక్కనే పంచ వెనకనున్న చెట్టు కత్తి దుక్కు మరో యువకుడు చూపును సారించేడు.

ఒక ముసలివాడు మూలనున్న దుడ్డు కర్ర తీసేడు.

కోతకి కొడవలి తీసుకువెళ్తున్న ఒక యువతి ఆ కొడవలి పిడిని పిడికిళ్ళు బిగించింది....? ★

డ్రై జిన్

బాదండి తుల్యంగా అందుబాటులో ఉన్న ప్రముఖమైన వోయిస్ బాధోకూటికి శ్రేణి అగ్రణీయమైనది

విశ్రాంతి నిచ్చే అద్భుతమైన వోయిస్ బాధోకూటి

MADE IN INDIA - AVAILABLE AT ALL CHEMISTS

Mrs. SREENU & CO., MADRAS-53